

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับระบบการเกณฑ์ทหารที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน¹

ฉลาด เส้นฤทธิ์²

การศึกษาเรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับระบบการเกณฑ์ทหารที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อ วิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับระบบการเกณฑ์ทหารที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของประเทศไทย และค้นหาข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหารให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเกณฑ์ทหารของประเทศไทยและข้อเสนอแนะ ซึ่งนำเสนอในครั้งนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหากฎหมายที่กำลังนำไปสู่การเกิดกระแสเรียกร้องที่ต้องการให้มีการยกเลิกการเกณฑ์ทหาร และใช้ระบบสมัครใจ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาความเสี่ยงที่จะมีกำลังพลไม่เพียงพอต่อความต้องการตามภารกิจของกองทัพได้ ทั้งนี้หากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับยุคสมัยและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมปัจจุบัน ก็จะเป็นผลดีต่อทั้งประชาชนและประเทศชาติต่อไปได้

การศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบการเกณฑ์ทหารของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 กำหนดรอบการศึกษาไว้ 4 ประการ ได้แก่

ประการที่ 1 ปัญหาความไม่ชัดเจนและความล้าสมัยของวิธีการรับบุคคลเป็นทหารกองประจำการ เมื่อวิเคราะห์เชิงข้อกฎหมายตามที่มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 กำหนดไว้นั้น พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือความไม่ชัดเจนและความล้าสมัยของวิธีการรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ ที่ยังไม่มีกำหนดเป็นพระราชบัญญัติชัดเจน ประกอบกับไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับช่องทางการสมัครใจเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยที่กฎหมายไม่บังคับ ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อกรณีดังกล่าว

ประการที่ 2 ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในการกำหนดระยะเวลาการเข้ารับราชการทหาร เมื่อวิเคราะห์เชิงข้อกฎหมาย ตามที่มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 กำหนดไว้นั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นคือความไม่เท่าเทียมกันในการกำหนดระยะเวลาการเข้ารับราชการทหารกองประจำการของทหารกองเกินแต่ละประเภท ที่เข้ารับการตรวจเลือกกล่าวคือ มีการนำคุณวุฒิทางด้านการศึกษามาใช้ใน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับระบบการเกณฑ์ทหารที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรูญเกียรติ และคณะกรรมการสอบคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนทิชา ภักดีคง และ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การลดระยะเวลาในการรับราชการทหารกองประจำการ ซึ่งนับเป็นความไม่ยุติธรรมสำหรับผู้ที่มีขาดความพร้อมขาดต้นทุนทางด้านการศึกษา ที่ไม่มีวุฒิการศึกษามาแสดงเพื่อลดหย่อนได้ ถึงแม้บางส่วนอาจมีความเห็นว่าจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้คนศึกษาต่อมากยิ่งขึ้นได้อีกทางหนึ่งก็ตาม

ประการที่ 3 ปัญหาการหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหารเนื่องด้วยความจำเป็นทางด้านครอบครัว เมื่อวิเคราะห์เชิงข้อกฎหมาย ตามที่มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 กำหนดไว้ นั้น จะเห็นว่า มีบุคคลเพียง 3 ประเภท ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร แต่ในยุคนั้นของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบัน มีบุคคลหลายกลุ่มที่อาจมีหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือมีความจำเป็นบางอย่าง อันเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเข้ารับราชการทหาร โดยเฉพาะความจำเป็นทางด้านครอบครัว การกำหนดให้ชายไทยอายุ 21 ปีบริบูรณ์ทุกคน ต้องมารับราชการเป็นทหารกองประจำการนั้นคงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากต้องส่งผลกระทบต่อครอบครัวอย่างแน่นอน จึงทำให้การหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหารของบุคคลที่มีเหตุผลความจำเป็นทางด้านครอบครัวเหล่านี้ มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้น จนกลายเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่กระแสเรียกร้องให้มีการยกเลิกการเกณฑ์ทหารโดยให้ใช้แบบสมัครใจแต่เพียงอย่างเดียว

ประการที่ 4 ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของบุคคลที่ได้รับการผ่อนผันเข้ารับการตรวจเลือก เมื่อวิเคราะห์เชิงข้อกฎหมาย ตามที่มาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 กำหนดไว้ นั้น ปัญหา/ข้อจำกัดที่เกิดจากมาตราดังกล่าวนี้นี้สามารถสรุปได้ 2 ประการ ประการแรกคือการที่บุคคลตามมาตรา 29 จะได้รับสิทธิในการผ่อนผันหรือไม่ ขึ้นอยู่กับจำนวนคนที่ส่งเข้ากองประจำการตามมาตรา 28 นั้นเพียงพอหรือไม่ ซึ่งหากไม่เพียงพอ คนที่จะได้รับการผ่อนผันตามมาตรา 29 ก็จะถูกส่งเข้ากองประจำการรวมด้วย และประการที่ 2 คือ การพิจารณาส่งคนผ่อนผันตามมาตรา 29 เข้ากองประจำการนั้น ต้องส่งบุคคลประเภทที่ 3 เข้ากองประจำการก่อน หากไม่เพียงพอจึงจะพิจารณาส่งคนตามมาตรา 29 ประเภทที่ 1 และ ประเภทที่ 2 รวมกันเข้ากองประจำการ ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการได้รับสิทธิการผ่อนผันของบุคคลทั้ง 3 ประเภทตามมาตรา 29

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ค้นคว้ามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 ปัญหาความไม่ชัดเจนและความลำเอียงของวิธีการรับบุคคลเป็นทหารกองประจำการ ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 นั้น หากมีการพิจารณาปรับแก้มาตรา 8 โดยการกำหนดแนวทางการคัดเลือกให้ชัดเจนมากกว่านี้ น่าจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันมากขึ้น และยังช่วยลดกระแสเรียกร้องการยกเลิกการเกณฑ์ทหาร เนื่องจากมีช่องทางให้เปิดกว้างให้ผู้ที่มีสมัครใจและเต็มใจจะเข้ารับราชการทหารจริง สามารถทำได้โดยไม่ต้องผ่าน “การจับใบดำ-ใบแดง” รวมถึงทำให้พระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหารได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัยเหมาะสม

สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้ค้นคว้าจึงมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 ใหม่เป็น

“การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการให้กระทำด้วยวิธีเรียกมาตรวจเลือก หรือจะรับเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่น ดังต่อไปนี้ (1) วิธีเรียกมาตรวจเลือก เป็นวิธีบังคับบุคคลให้เข้าเป็นทหารกองประจำการโดยตรง (2) ผู้ถูกเรียกมาตรวจเลือกร้องขอในวันตรวจเลือก (3) ผู้ถูกเรียกมาตรวจเลือกร้องขอก่อนวันตรวจเลือก (4) ผู้ที่ยังไม่ถูกเรียกมาตรวจเลือกหรือผู้ที่เคยถูกเรียกมาตรวจเลือกแล้วแต่ยังไม่ถูกเข้ากองประจำการมาร้องขอเข้ากองประจำการ และ (5) การรับสมัครทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยวิธีร้องขอกรณีพิเศษด้วยระบบออนไลน์ ทั้งนี้แต่ละวิธีให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 35 (พ.ศ.2516)”

ประการที่ 2 ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในการกำหนดระยะเวลาการเข้ารับราชการทหารตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 นั้น หากมีการให้สิทธิในการได้รับวันลดหย่อนการรับราชการทหารอย่างเท่าเทียมกันตามมาตรา 9 รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทหารกองประจำการให้สอดคล้องกับยุคสมัย จะสามารถลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในการกำหนดระยะเวลาการเข้ารับราชการทหารได้ ประกอบกับ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันกับบุคคลไม่วุฒิมหาวิทยาลัย เพื่อลดช่องว่างทางด้านทัศนคติที่จะเกิดขึ้นจากความแตกต่างของระดับการศึกษา จนอาจกลายเป็นแรงกดดันให้เกิดการหนีทหารและมีทัศนคติเชิงลบต่อการเกณฑ์ทหารในที่สุด ในขณะที่กรณีบุคคลผู้นั้นสมัครใจที่จะเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ หรือผ่านการศึกษาวิชาทหารมาแล้วนั้น ให้คงสิทธิไว้ตามที่มาตรา 9 ระบุไว้ตามเดิมได้ สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรนั้น เหตุผลสำคัญคือ เพื่อสร้างหลักสูตรเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อกองทัพ และต่อการเป็นทหารกองประจำการที่เหมาะสมกับยุคสมัย รวมถึงการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการหนีทหารหรือการพยายามหลีกเลี่ยงการเข้ารับการตรวจเลือกจนนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันได้อีกทางหนึ่งด้วย เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งกองทัพและทหารกองเกินที่ต้องเข้ารับการตรวจเลือกเพื่อเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการต่อไป ดังนั้น ผู้ค้นคว้ามีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 ใหม่เป็น

“ทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์และยังไม่ถึง 30 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และเมื่อต้องเข้ากองประจำการจะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการมีกำหนดระยะเวลา 2 ปีทุกคน

วันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ให้นับแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการในกรณีที่ทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการแล้ว แต่ยังขึ้นทะเบียนกองประจำการให้ไม่ได้ในวันที่ทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้น จะขึ้นทะเบียนกองประจำการ ภายหลังจากวันเข้ารับราชการทหารกองประจำการก็ได้ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการ

ทหารกองประจำการ เมื่ออยู่ในกองประจำการจนครบกำหนดแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ 1 ดังนี้

กองหนุนชั้นที่ 1 เจ็ดปี

กองหนุนชั้นที่ 2 สิบปี

กองหนุนชั้นที่ 3 หกปี

ตามลำดับชั้นไปจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ 1

บุคคลซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะได้รับราชการทหารกองประจำการน้อยกว่า 2 ปี หรือให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ 1 โดยมีต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่จะอ้างสิทธิได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอ หรือต่อหน่วยที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการ แล้วแต่กรณี ส่วนที่จะให้อยู่ในกองหนุนชั้นใด และเป็นเวลาเท่าใดนั้น ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการปลดทหารกองเกินที่ต้องการเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามวรรค 2

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและสัสดีจังหวัดออกหนังสือสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดเป็นทหารกองหนุนไว้เป็นหลักฐาน หากหนังสือสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับหนังสือสำคัญใหม่ โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าวางชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม”

ประกาศที่ 3 ปัญหาการหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหารเนื่องด้วยความจำเป็นทางด้านครอบครัว ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 นั้น หากมีการปรับแก้มาตรา 13 เพื่อเพิ่มประเภทบุคคลอีก 3 ประเภท เข้าเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเกณฑ์ทหาร เว้นแต่บุคคลผู้นั้นจะสมัครใจ ไม่ว่าจะมีความหมายหรือเกินมากหรือน้อยกว่าจำนวนทหารที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการตามจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการก็ตามแล้ว น่าจะทำให้ปัญหาการหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหารเนื่องด้วยความจำเป็นทางด้านครอบครัวลดลง และทำให้บุคคลที่มีคุณสมบัติต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหาร มีความพร้อมทั้งกายและใจมากขึ้นด้วย ดังนั้น ผู้ค้นคว้าจึงมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 13 ใหม่ โดยเพิ่มบุคคลประเภทที่ (4) (5) และ (6) ดังต่อไปนี้

“บุคคลดังต่อไปนี้ ยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ไม่ว่าจะมีความหมายหรือเกินมากหรือน้อยกว่าจำนวนทหารที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการตามจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการก็ตาม คือ

(1) ภิกษุที่มีสมณศักดิ์ หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวนที่มีสมณศักดิ์

(2) คนพิการทุพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้

(3) บุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องที่ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) บุคคลซึ่งเป็นบุตรที่มีความจำเป็นหาเลี้ยงดูบิดา มารดา เป็นคนไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ หรือแก่ชรา จนหาเลี้ยงชีพไม่ได้ ไม่มีผู้เลี้ยงดูนั้น

ผู้อ้างสิทธิตาม (4) ต้อง เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเพียงคนเดียวของครอบครัว เป็นบุตรที่ประกอบอาชีพทำงานเลี้ยงดูบิดา มารดา มีที่อยู่ภูมิลำเนา ไม่เป็นอาชีพรับจ้างทำงานจากนายจ้าง บริษัทที่มีเงินเดือนต่างพื้นที่ และต้องเป็นครอบครัวที่มีความยากไร้ยากจนอย่างแท้จริง โดยกำหนดอายุในการเลี้ยงดูบิดา มารดา เมื่อถึงกำหนดเข้ารับการตรวจเลือกเป็นทหารกองประจำการ อายุ 21 – 30 ปี แต่หากบิดามารดาเสียชีวิตก่อนถึงกำหนดอายุ ตั้งแต่ 21 – 30 ปี ก็ต้องเข้ารับตรวจเลือกเข้าทหารกองประจำการตามปกติ และหากพ้นอายุ 30 ปี ไม่ต้องเข้ารับการตรวจเลือกโดยไม่ส่งเข้ารับราชการ ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวต้องมารายงานตัวทุกปี เมื่อครบกำหนดตรวจเลือกตั้งแต่อายุ 21 – 30 ปี และหาก หากบิดามารดาเสียชีวิตช่วงอายุ 21 – 30 ปี ต้องรับรายได้เจ้าหน้าที่ สสดี เขต/อำเภอทราบทันที

(5) บุคคลที่ต้องเลี้ยงดูบุตร ที่มารดาตาย ไร้ความสามารถ หรือทุพพลภาพ

ผู้อ้างสิทธิตาม (5) ต้องเป็นครอบครัวที่ยากไร้ยากจนอย่างแท้จริง บุตรที่ต้องเลี้ยงดูนั้นต้องเป็นบุตรที่เลี้ยงดูชอบด้วยกฎหมาย และยังไม่บรรลุนิติภาวะ และบุคคลนั้นต้องประกอบอาชีพอยู่ที่บ้านตามภูมิลำเนา ไม่เป็นผู้ประกอบอาชีพรับจ้างจากบริษัทต่างพื้นที่ตามภูมิลำเนา โดยกำหนดอายุในการเลี้ยงดูครอบครัว เมื่อถึงกำหนดเข้ารับการตรวจเลือกเป็นทหารกองประจำการ อายุ 21 – 30 ปี นั้น ถ้าหากบุตรที่เลี้ยงดูเสียชีวิตหมดก่อนถึงกำหนด บุคคลนั้นยังคงต้องเข้ารับตรวจเลือกเข้าทหารกองประจำการตามปกติ และหากพ้นอายุ 30 ปี ไม่ต้องเข้ารับการตรวจเลือกโดยไม่ส่งเข้ารับราชการ ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวต้องมารายงานตัวทุกปี เมื่อครบกำหนดตรวจเลือกตั้งแต่อายุ 21–30 ปี และหากบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายที่เลี้ยงดูเสียชีวิตช่วงอายุ 21–30 ปี ต้องรับรายได้ เจ้าหน้าที่ สสดีเขต/อำเภอทราบทันที ว่ายังคงเหลือบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเลี้ยงดูต่ออีกหรือไม่ และจำนวนกี่คน

(6) บุคคลที่ต้องเลี้ยงดูพี่หรือน้องร่วมบิดามารดานั้น ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในมาตรา 29 (2) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 กล่าวคือ เป็นบุคคลที่ต้องหาเลี้ยงพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อพี่น้องนั้นหาเลี้ยงชีพไม่ได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะอายุยังน้อย ไร้ความสามารถ หรือทุพพลภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู”

ประเด็นที่ 4 ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของบุคคลที่ได้รับการผ่อนผันเข้ารับการตรวจเลือก ตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 นั้น หากมีการปรับแก้มาตรา 29 โดยให้สิทธิการผ่อนผันการเข้ารับการตรวจเลือกให้กับบุคคล 3 ประเภทอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นจำนวนทหารกองเกินที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการได้มากกว่าจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการหรือไม่ก็ตาม ก็จะช่วยแก้ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของบุคคลที่ได้รับการผ่อนผันเข้ารับการตรวจเลือกทั้งเงื่อนไขของการได้รับสิทธิผ่อนผัน และความไม่เท่าเทียมกันของการได้รับสิทธิผ่อนผันได้ ทั้งนี้เนื่องจากตามมาตรา 28 นั้นยังเปิดช่องทางออกไว้ด้วยการส่งคนเข้ากองประจำการนั้น ถ้าคนยังขาดจำนวนอยู่อีก ก็สามารถปล่อยให้ขาดจำนวนไปได้ แล้วจึงส่งคนอำเภออื่นที่ยังไม่ได้ทำการตรวจเลือกเพิ่มขึ้นแทน แต่ถ้ายังขาดในอำเภอสุดท้ายที่ทำการตรวจเลือกของจังหวัดนั้น ก็ต้องปล่อยให้ขาดจำนวน และรายงานให้หน่วยขึ้นตรงทราบเพื่อดำเนินการต่อไป ดังนั้นผู้ค้นคว้าจึงมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 29 ใหม่เป็น

“บุคคลดังต่อไปนี้ ได้รับสิทธิในการได้รับการผ่อนผันการเข้ารับการตรวจเลือกของทหารกองเกิน ตามเหตุผลและความจำเป็น โดยไม่ต้องพิจารณาพร้อมกับความพอเพียงของจำนวนคนที่ต้องการตามมาตรา 28 ทั้งนี้สิทธิในการผ่อนผันต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน (1) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดาซึ่งไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ หรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก ถ้าบิดาหรือมารดาไม่สามารถเลือกได้ ก็ให้คณะกรรมการตรวจเลือกพิจารณาผ่อนผันให้ 1 คน (2) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ และบุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อบุตร หรือพี่ หรือน้องนั้น หาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู (3) บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้อ้างสิทธิตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) แห่งมาตรานี้ ต้องร้องขอผ่อนผันก่อนนายอำเภอท้องที่ก่อนวันตรวจเลือกเข้ากองประจำการไม่น้อยกว่า 30 วัน เว้นแต่ในกรณีพิเศษซึ่งไม่ใช้ความผิดของผู้ร้อง และผู้ร้องต้องร้องต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกตามมาตรา 30 อีกครั้งหนึ่ง นายอำเภอต้องสอบสวนหลักไว้เสียก่อนวันตรวจเลือก เพื่อคณะกรรมการตรวจเลือกจะได้ตัดสินได้ทันที ”

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงกลาโหม. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497. ราชกิจจานุเบกษา.

เล่มที่ 71 ตอนที่ 13. กรุงเทพมหานคร: กองบัญชาการกองทัพบก, 2497.

อรรถพ จันทร์กิตติสกุล. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497 พร้อมด้วย กฎกระทรวงและ
 ระเบียบ . [Online]. Available URL: <http://www.pong.phayao.police.go.th/militserve1.pdf>,
 2547 (พฤศจิกายน).

อภิวัฒน์ สุดสาว. หลักความเสมอภาคภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. [Online]. Available
 URL: [https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/8th](https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/8think/think16.pdf)
 ink/think16.pdf. 2554 (มกราคม-กุมภาพันธ์).